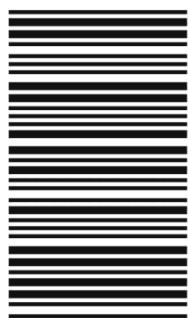

کد کنترل

316

F

316F

آزمون (نیمه‌تمرکز) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۲

دفترچه شماره (۱)

صبح پنج‌شنبه

۱۴۰۱/۱۲/۱۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

تاریخ – تاریخ ایران قبل از اسلام (کد ۲۱۲۳)

زمان پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سوال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: – تاریخ ایران از آغاز تا هخامنشی – تاریخ ایران از هخامنشیان تا پایان ساسانی – منبع‌شناسی و روش تحقیق در تاریخ ایران باستان	۸۰	۱	۸۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق جاب، تکرار و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) بس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با مخالفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سوالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سوالات و پایین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

مجموعه دروس تخصصی (تاریخ ایران از آغاز تا هخامنشی - تاریخ ایران از هخامنشیان تا پایان ساسانی - منبع شناسی و روش تحقیق در تاریخ ایران باستان):

- ۱ در منابع آشوری، نام سرزمین لولوبی‌ها چیست؟
 - (۱) پرسوئه / پارسوا
 - (۲) زموئه / زاموا
 - (۳) الیپی
 - (۴) مانای
- ۲ تسلط سیاسی پادشاهان اکد بر ایلام / عیلام، در چه زمانی برقرار شد؟
 - (۱) ۱۷۰۰ ق. م
 - (۲) ۲۵۰۰ ق. م
 - (۳) ۱۸۰۰ تا ۱۵۰۰ ق. م
 - (۴) ۲۳۰۰ ق. م
- ۳ گنجینه زیویه نزدیک کدام شهر یافت شده و آن را متعلق به کدام قوم می دانند؟
 - (۱) سقز - مانای‌ها
 - (۲) سنندج - لولوبی‌ها
 - (۳) خرمآباد - کاسی‌ها
 - (۴) کرمانشاه - گوتی‌ها
- ۴ نام کدام ایزد، در پیمان نامه میان هیتی‌ها و میتانی‌ها نیامده است؟
 - (۱) ایندره
 - (۲) بهرام
 - (۳) میتره
 - (۴) ورونه
- ۵ به عقیده رومن گیرشمن، در آغاز هزاره اول ق. م، در آسیای غربی، استعمال کدام فلز روزافزون شد؟
 - (۱) آهن
 - (۲) نقره
 - (۳) قلع
 - (۴) مس
- ۶ کدام خدای ایلامی / عیلامی، قاضی مردگان بود؟
 - (۱) اینشوشینک
 - (۲) شری
 - (۳) شیموت
- ۷ کدام شاه ایلام / عیلام میانه، مجسمه مردودک، خدای بزرگ بابلی را به ایلام انتقال داد؟
 - (۱) شوتروک نهونت
 - (۲) کیدین هوترن
 - (۳) شیلهک اینشوشینک
- ۸ کدام خدای ایلامی / عیلامی، القاب «همسر بزرگ» و «خدای آسمان‌ها» را داشت؟
 - (۱) ایشنیکرب
 - (۲) پرتی
 - (۳) نهونت
 - (۴) هومبن
- ۹ پژوهشگر فرانسوی، «استو» با بررسی آجرهای کتیبه‌دار، محل امروزی «ده نو» را با کدام شهر ایلامی / عیلامی تطبیق داد؟
 - (۱) ایدیده
 - (۲) اوون
 - (۳) کورانگون
 - (۴) هوپشن

- ۱۰- رومن گیرشمن، بزرگ‌ترین دروازه دیوار داخلی زیگورات چغازنبیل را چه نامیده است؟
 ۱) دروازه شاه
 ۲) دروازه گاری
 ۳) کوکونوم
 ۴) هولی
- ۱۱- به عقیده «والتر هینتس»، کدام پدیده هنری، اختراع اصیل ایلامی / عیلامی بود؟
 ۱) مهرسازی
 ۲) ریخته‌گری مفرغ
 ۳) گریفون / گریفین
- ۱۲- کدام پژوهشگر غربی، زبان ایلامی / عیلامی را با وجود مشابهت‌هایی با زبان دراویدی، جزو «خانواده زبان‌های قفقازی» خوانده است؟
 ۱) پیير آمیه
 ۲) جرج کمرون
 ۳) رنه لابا
- ۱۳- در زبان ایلامی / عیلامی، ضابط سوزمین یا فرماندار چه نامیده می‌شد؟
 ۱) سوکل - مخ
 ۲) شرمون
 ۳) شوتو
- ۱۴- کدام پژوهشگر، تقسیم سه‌گانه جامعه آریایی به کاهنان، جنگاوران و گله‌بانان را غیرقابل پذیرش می‌دانست؟
 ۱) بویس
 ۲) دومزیل
 ۳) فرای
 ۴) میه
- ۱۵- به عقیده گرشویچ، آریایی‌ها از واژه «دهیو»، چه مفهومی را استنباط می‌کردند؟
 ۱) اتحادیه
 ۲) کشور
 ۳) مردم
 ۴) شورا
- ۱۶- کدام مردم باستانی در آسیای غربی، سوزمین خود را بی‌بی‌نیلی (Biainili) می‌خوانند؟
 ۱) اورارت
 ۲) خارخار
 ۳) مانا
 ۴) نمری
- ۱۷- از زمان کدام شاه آشوری، سیاست آشور نسبت به سوزمین‌های فتح شده از کشتار و غارت، به تحمل مالیات و کوج اجباری تغییر یافت؟
 ۱) سارگن دوم
 ۲) تیگلت پیلسر سوم
 ۳) شلمانزه سوم
- ۱۸- به عقیده ایگور دیاکونف، اصطلاح «حبشیان آسیایی» در تواریخ هرودت، به مردم کدام ناحیه جغرافیایی اشاره دارد؟
 ۱) خوارزم
 ۲) مکران
 ۳) سیستان
 ۴) کاسپی
- ۱۹- در منابع آشوری، از خشیریتی، به عنوان «خدانندہ» کدام محل باد کرده‌اند؟
 ۱) ساپاردا
 ۲) مادای
 ۳) مامی تیارشو
 ۴) کارکاشی
- ۲۰- به عقیده «ایگور دیاکونف»، همدان در کدام ناحیه از تقسیمات جغرافیایی سوزمین ماد باستان قرار داشت؟
 ۱) ماد سفلی
 ۲) پارتakan / پرتکنه
 ۳) ماد علیا
 ۴) اندیا / اندیه
- ۲۱- کدام مورد، از تجلی‌های ایزد بهرام در «بهرام یشت» به شمار نمی‌رود؟
 ۱) باد تند
 ۲) گاو نر
 ۳) زن درخشان زیبا
- ۲۲- به عقیده «مری بویس»، واژه زروان در اوستا به کدام معناست و کجا به کار رفته است؟
 ۱) زمان و مکان - هپتنگ‌هایتی
 ۲) زمان - اوستای متأخر
 ۳) زمان و مکان - هپتنگ‌هایتی
- ۲۳- در اساطیر ایران باستان، کدامیک از امشاسبیندان، در این جهان موکل و پشتیبان حیوانات سودمند است؟
 ۱) اردیبهشت
 ۲) خرداد
 ۳) شهریور
 ۴) بهمن

- ۲۴- نام کدام امشاپنده، به معنی «منش درست و افزونی بخش» است؟
 ۱) اشه وهیشته
 ۲) امرتات
 ۳) هئوروتات
 ۴) سپنته آرمئیتی
- ۲۵- اوصاف «همکار ماه، سودبخش و یاور شهریور»، مربوط به کدام ایزد زرده است؟
 ۱) انفران
 ۲) خورشید
 ۳) سوک
 ۴) سپهر
- ۲۶- در اسطوره گرشاسب، دو لقب «زرین پاشنه» و «زرین تاج»، به ترتیب، از آن چه کسانی است؟
 ۱) گندرو - هیتابس
 ۲) گندرو - ارواخشیه
 ۳) خناثیتی - ارواخشیه
- ۲۷- زرده است در اوستای پساگاهانی / متاخر، با کدام لقب خوانده شده است؟
 ۱) آترون
 ۲) کرپن
 ۳) مگوپتی
 ۴) کوی
- ۲۸- بر پایه روایات زرده است، در خوانی که زرده است برای گشتاسب و نزدیکانش می گسترد، به ترتیب، بوی و شیر، کدام ویژگی را دارد؟
 ۱) آشکار کردن دانشها - رویین تنی
 ۲) آشکار کردن دانشها - بی مرگی
 ۳) دیدن جایگاه شخص در آن جهان - بی مرگی
 ۴) دیدن جایگاه شخص در آن جهان - رویین تنی
- ۲۹- نام کدام جشن کهن ایرانی، در اوستا و متون پهلوی آمده است؟
 ۱) خرم روز
 ۲) سده
 ۳) مهرگان
 ۴) گاهنبارها
- ۳۰- کدام مورد، به نان ویژه بر سفره آیینی زرده استیان، به عنوان یکی از لوازم یزشن اشاره دارد؟
 ۱) میزد
 ۲) درون
 ۳) خشنومون
 ۴) گوشدا
- ۳۱- پس از فتح آسیای صغیر به دست کورش بزرگ، کدام شهر ایونی از همان ابتدا تابعیت هخامنشیان را پذیرفت؟
 ۱) افسوس
 ۲) سارد
 ۳) میلتوس
 ۴) هالیکارناس
- ۳۲- شورش آسینه بر ضد داریوش یکم هخامنشی، در کدام منطقه به وقوع پیوست؟
 ۱) ارمنستان / ارمینه
 ۲) ایلام / عیلام
 ۳) بابل / بابیروش
 ۴) مرو / مرگیانا
- ۳۳- برطبق گزارش هرودت، نام برده ای / برده ای، برادر کمبوجیه که به دست او کشته شد، چیست؟
 ۱) اسمردیس
 ۲) پرکساسپس
 ۳) زپوروس
 ۴) مگابوزوس
- ۳۴- در جنوب غربی تخت جمشید، کاخ های سکونتگاه داریوش یکم و خشیارشا، به ترتیب، چه نامیده می شوند؟
 ۱) آپادانا - صدستون
 ۲) آپادانا - هدیش
 ۳) تپره - صدستون
 ۴) تپره - هدیش
- ۳۵- کدام سردار یونانی که در سالامیس با سپاه خشیارشا جنگیده بود، بعدها به دربار هخامنشیان پناهنده شد؟
 ۱) پریکلس
 ۲) تمیستوکلیس
 ۳) کیمون
 ۴) لئونیداس
- ۳۶- برطبق کتاب سوم هرودت، ناحیه خوارزم، بخشی از کدام شهربانی / ساتراپی هخامنشی بود؟
 ۱) بلخ
 ۲) پارت
 ۳) سغد
 ۴) مرو

- ۳۷- مصر در دوره هخامنشی، پس از ۶۰ سال استقلال، توسط کدام پادشاه هخامنشی دوباره تسخیر شد؟
 ۱) اردشیر دوم
 ۲) اردشیر سوم
 ۳) داریوش دوم
 ۴) داریوش سوم
- ۳۸- در روزگار هخامنشیان، عنوان خدمتکاران و کارگران ساختمانی و متخصص که جیره و دستمزد دریافت می‌کردند، چه بود؟
 ۱) کورتش
 ۲) لوگالامش
 ۳) لیپامه
 ۴) مریکه
- ۳۹- بروسوس، مورخ بابلی، مرگ کورش بزرگ را در نبرد با کدام طایفه نوشته است؟
 ۱) دربیکها
 ۲) ماساگت‌ها
 ۳) داهه‌ها
 ۴) سکاها
- ۴۰- بر پایه کتبیه یونانی شوش، در دوره سلوکیان، شهرهای شوش و نهاوند، به ترتیب، به یونانی چه نامیده می‌شدند؟
 ۱) اولایوس - لائودیکیا
 ۲) اولایوس - آپامیا
 ۳) گازاکا - لائودیکیا
- ۴۱- به عقیده ریچارد فرای، مهم‌ترین سازمان اداری سلوکیان، چه نام داشت؟
 ۱) اپارخی
 ۲) استراتگوس
 ۳) پلیس
 ۴) هیپارخی
- ۴۲- کدام دودمان‌های شاهی، پس از تأسیس حکومت یونانی بلخ، در سمت جنوب آن گسترش یافتدند؟
 ۱) هپتالی - هندوسکایی - کیداری
 ۲) هندویونانی - کوشانی - هپتالی
 ۳) هندویونانی - کیداری - هندوپارتی
- ۴۳- چه کسی، فرمانروای سلسله ماوریا (هم‌زمان با سلوکوس یکم) بود و پنجاب را از مقدونیان گرفت؟
 ۱) آشوکا
 ۲) بیندوسارا
 ۳) چاندراگوپتا
 ۴) کانیشکا
- ۴۴- کوشانشاهان، نخستین سکه‌های خود را در کدام شهر / محل ضرب می‌کردند؟
 ۱) بامیان
 ۲) بلخ
 ۳) پیشاور
 ۴) سمرقند
- ۴۵- شهر دورا - آئوروپوس، در تهاجم کدام قیصر رومی برای نخستین بار، از تصرف اشکانیان خارج شد و به دست رومیان افتاد؟
 ۱) سپتیموس سوروس
 ۲) کاراکالا
 ۳) هادریانوس
 ۴) ترایانوس
- ۴۶- از زمان کدام شهریار اشکانی در حدود سال‌های ۷۰ تا ۵۷ ق.م، تاریخ اشکانیان مورد توجه مورخان رومی قرار گرفت؟
 ۱) اردوان دوم
 ۲) مهرداد دوم
 ۳) بلاش سوم
- ۴۷- گنجینه عظیم سکه‌های دو شاه نخستین اشکانی که در ساحل رود اترک کشف شد، به چه زبان و خطی است؟
 ۱) پارتی و بلخی
 ۲) پارتی و آرامی
 ۳) یونانی و آرامی
- ۴۸- کدام ایران‌شناس، به قدرت رسیدن اشکانیان را به منزله «پیروزی ایرانیان شمالی بر ایرانیان جنوبی و تفوق ایرانیان بدوى و مستقر در خارج از ایران بر ایرانیان خانه‌نشین» می‌دانست؟
 ۱) فرای
 ۲) شیپمان
 ۳) ولسکی
 ۴) گیرشمن
- ۴۹- تیرداد، شاهزاده اشکانی که در ۲۶ ق.م، سکه‌هایی در سلوکیه ضرب کرد و در آنها، خود را «دوسدار روم» و «دوسدار یونان» خواند، رقیب کدام شهریار اشکانی بود؟
 ۱) ون یکم
 ۲) ارد دوم
 ۳) مهرداد سوم
 ۴) فرهاد چهارم
- ۵۰- در زمان کدام پادشاه اشکانی، آلان‌ها به آلبانیا، ماد و ارمنستان یورش بردنده؟
 ۱) بلاش یکم
 ۲) بلاش دوم
 ۳) بلاش سوم
 ۴) بلاش چهارم

- ۵۱- کدام گروه از سکه‌های اشکانی، از لحاظ شمایل‌شناسی متنوع‌تر بودند؟
 ۱) مسی ۲) زرین ۳) چهار دراخمایی ۴) یک دراخمایی
- ۵۲- کدام امپراتور رومی، پس از عقب‌نشینی از قلمرو ساسانیان در ۲۳۳ م. بدون آنکه فتحی کرده باشد، به عنوان «فاتح پارس» ملقب شد؟
 ۱) آلكساندر سوروس ۲) فیلیپ عرب ۳) گردیانوس ۴) ماکسیمینوس
- ۵۳- در روزگار ساسانیان، «سرپرست دیوان خراج» چه نامیده می‌شد؟
 ۱) کروگبد ۲) بیدخش ۳) شهرهمارکر ۴) هرگوپت
- ۵۴- مؤلف «آکتا آرخلاسی»، مانی را با چه لقبی خوانده است?
 ۱) احنف الرجل ۲) پیامبر بابلی ۳) فارقلیط ۴) موبد میتره‌ها
- ۵۵- هزارش **n'BYT BR** در کتبیه‌های ساسانی، به چه معنی است?
 ۱) آزادان ۲) بزرگان ۳) شهرداران ۴) واسپوهران
- ۵۶- در زمانی که «فرمان مانویان» در ۲۹۷ م. در روم صادر شد، شاهنشاه ساسانی که بود؟
 ۱) پیروز ۲) نرسه ۳) هرمزد دوم ۴) بهرام یکم
- ۵۷- پس از تشکیل مجمع دینی مسیحیان ایران در ۴۱۰ م. جاثلیق کل ایران، اسقف کدام منطقه را «پیشکار مذهبی» خود خواند؟
 ۱) بیث لاط ۲) پرات میشان ۳) نصیبین ۴) کشکر
- ۵۸- به عقیده یوزف ویزهوفر / ویسنهوفر، کدام ایالت ایران دوره ساسانی، از لحاظ جمعیت‌شناسی، اسکان و جغرافیای کشاورزی، بیشتر بررسی شده است?
 ۱) آذربایجان ۲) بین‌النهرین ۳) خوزستان ۴) فارس
- ۵۹- به عقیده «هرولد بیلی»، کردی در کتبیه کعبه زردشت، مسیحیان را به چه نامی خوانده است?
 ۱) برمن ۲) مکتکی ۳) نصورای ۴) کریستیان
- ۶۰- اصطلاح «هِلشن نامک» در حقوق دوره ساسانی، به چه معناست?
 ۱) اجاره‌نامه ۲) قباله ازدواج ۳) گواهی طلاق ۴) وصیت‌نامه
- ۶۱- کدام مورد، از روش‌های تحقیق کیفی محسوب می‌شود؟
 ۱) تحلیل محتوا ۲) متن‌شناسی ۳) بسامدسنگی
- ۶۲- در رویکرد میان‌رشته‌ای و تعامل با علوم مختلف، کدام ویژگی، دانش تاریخ را در مواجهه با علوم دیگر، به مقام سیاست و برتری رسانده است?
 ۱) انسانی نگریستن ۲) تبیین عقلانی ۳) داده‌بنیاد بودن ۴) کلیت‌گرایی
- ۶۳- بر پایه دیدگاه ایمانوئل کانت، عامل محركه تاریخ بر پایه کدام اصل، قابل شناخت است?
 ۱) تکامل طبیعی ۲) حرکت دوری یا ادواری ۳) هم‌ستیزی یا درون‌ستیزی اجتماعی ۴) دیالکتیک و تضاد عمومی

- ۶۴- کدام مورد پیرامون رویکرد مکتب آنال به تاریخ، نادرست است؟
- (۱) پژوهش درباره تحولات بزرگ سیاسی و اجتماعی
 - (۲) خوارداشت تاریخ رویدادمحور و روایت محور
 - (۳) تأکید بر ساختارها و الگوهای مستمر زندگی
 - (۴) توجه به دوران بلندمدت
- ۶۵- مفهوم «اقلیت‌های آفرینشگر»، مربوط به تاریخ‌نگاری کدامیک از مورخان و متفکران است؟
- (۱) اشپنگلر
 - (۲) فون رانکه
 - (۳) توبینی
 - (۴) کارلایل
- ۶۶- در کدام تبیین تاریخی، خواسته‌ها و اعتقادات کارگزاران تاریخ، عامل اصلی کنش‌ها و اعمال آنها دانسته می‌شود؟
- (۱) علمی
 - (۲) عقلانی
 - (۳) روایی
 - (۴) قانونمند
- ۶۷- کدام مورد درباره «پیشینه پژوهش» در طرح تحقیق، صحیح است؟
- (۱) عمدتاً به موضوع پژوهش مربوط است و در آن، منابع نقد و معرفی می‌شوند.
 - (۲) بیشتر به روش پژوهش مربوط است و در آن، منابع معرفی و نقد می‌شوند.
 - (۳) به اهداف پژوهش مربوط است و در آن، منابع اصلی معرفی و نقد می‌شوند.
 - (۴) به موضوع و مسئله پژوهش مربوط است و در آن، تحقیقات جدید معرفی و نقد می‌شوند.
- ۶۸- «روش مفاهمه» جهت شناخت معنای پدیده‌های تاریخی، توسط کدام متفکر مطرح شد؟
- (۱) رابین کالینگوود
 - (۲) ویلهلم دیلتای
 - (۳) میشل فوکو
- ۶۹- با توجه به محتوای کتاب «طبایع و آداب ملل» نوشته ولتر، او را می‌توان پیشگام کدام رویکرد در تاریخ‌نگاری بهشمار آورد؟
- (۱) تاریخ انتقادی
 - (۲) تاریخ ملّی
 - (۳) تاریخ فکری
- ۷۰- منظور از روش تحقیق دینامیک در پژوهش‌های تاریخی چیست؟
- (۱) قائل بودن به روش حرکت خطی در سیر تاریخ
 - (۲) تحرک، پویایی و سیال بودن محقق در روش تحقیق
 - (۳) تحقیق درباره یک یا چند موضوع در یک محدوده کوچک و مقطع زمانی
 - (۴) تحقیق درباره یک یا چند موضوع در تمام دوره‌ها یا چند دوره متوالی تاریخ
- ۷۱- مفصل ترین شرح زندگانی زردشت، در کدام کتاب «دینکر» آمده است؟
- (۱) پنجم
 - (۲) ششم
 - (۳) هفتم
 - (۴) هشتم
- ۷۲- به عقیده «ایگور دیاکونف»، هرودت در نگارش تاریخ ماد و پارس کتاب خود، از چه منبعی بیشترین بهره را برده است؟
- (۱) بایگانی‌های سلطنتی هخامنشیان
 - (۲) نوشته‌های کسانتوس لیدیایی
 - (۳) گفته‌های شفاهی بزرگان پارسی
- ۷۳- به عقیده «ولادیمیر لوکونین»، بنای معروف به کعبه زردشت در فارس را می‌توان به اوایل کدام دوره نسبت داد؟
- (۱) اشکانی
 - (۲) ساسانی
 - (۳) ماد
 - (۴) هخامنشی
- ۷۴- سنگنوشته خواسگ، شهربان شوش، به دستور کدام پادشاه اشکانی و به چه زبانی نوشته شده است؟
- (۱) اردون چهارم - پارتی
 - (۲) اردون پنجم - یونانی
 - (۳) بلاش چهارم - یونانی
- ۷۵- نسخه‌های دستنویس موجود از کتاب آگاتانگغوس / آگاتانگلوس، به چه زبان‌هایی است؟
- (۱) سریانی - گرجی
 - (۲) سریانی - ارمنی
 - (۳) یونانی - گرجی

- ۷۶ - کتاب «کرونیکون پاسکاله»، منبع تاریخی مهمی برای روزگار کدام شاهنشاه ساسانی است؟
- (۱) خسرو پرویز
 - (۲) خسرو انوشیروان
 - (۳) قباد یکم
 - (۴) یزدگرد سوم
- ۷۷ - آمیانوس مارکلینوس / مارسلینوس مورخ رومی، کتاب خود را در ادامه کتاب کدام مورخ پیش از خود نوشته است؟
- (۱) دیودر سیسیلی
 - (۲) تاکیتوس / تاسیتوس
 - (۳) پومپئیوس تروگوس
 - (۴) ژوستن / یوستینوس
- ۷۸ - در کدام متن پهلوی، آگاهی‌هایی درباره وضعیت بردگان در شاهنشاهی ساسانی آمده است؟
- (۱) بندھش
 - (۲) دینکرد ششم
 - (۳) زند بهمن یسن
 - (۴) ماتیکان هزار داتستان
- ۷۹ - کدام مورد درباره پازندنوبیسی، درست است؟
- (۱) متن پازند، گزیده‌های زادسپرم باقی‌مانده است.
 - (۲) پازند، منحصرً ا اختصاص به برگردانیدن زند به خط اوستایی ندارد.
 - (۳) پایه‌گذاران پازندنوبیسی، تحت تأثیر فارسی معمول در نواحی مرکزی ایران بوده‌اند.
 - (۴) نخستین بار نریوسنگ، دانشمند پارسی سده‌های ۵ یا ۶ ه. ق، اصطلاح پازند را به کار برد.
- ۸۰ - موضوع رساله «درباره آمدن شاه بهرام ورجاوند» چیست؟
- (۱) آفرینش جهان
 - (۲) شرحی بر دعای اهونور
 - (۳) حمله عربها به ایران
 - (۴) گناهان مرگ‌ارزان